

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 19. Arcis Heidelbergensis deditio facta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

Sæc. XVII. Gubernatori oppidanisque nil reliquum
 Sæc. 1622. erat, quam salutis suæ in arce subsidium
 quærere.

§. XIX.

Arcis Heidelbergensis deditio facta.

*Blanc. Hist.
 de Bav. t. 4.
 Barre Hist.
 d'Allemagn.
 t. 9. p. 528.*

Hujus urbis expugnatione die decima sexta Septembris facta Tillius altera de omnem belli apparatus arci admoveri jussit, simulque misso in arcem Montagnio a Merveno Præfecto deditioem fieri petiit. Hic vero rursus ab Horatio Veero supremo Palatinatus Gubernatore responsum esse expectandum respondit. Annuit Tillius, ac tympanistam cum quodam Tribuno Manheimium decrevit, dein die decima octava Septembris Tillius in S. Spiritus Templi primum rem Divinam peragi jussit, eademque die Tribuno ad arcem reverso responsum a Veero ejusmodi tulit, Merveno licere id, cujus rationem Deo, Regique Anglo & conscientiæ suæ reddere auderet, quocirca Mervenus habito belli Senatu, cum auxilio nulla spes superesset, atque bellicus apparatus ad defensionem deficeret, & miles ad seditionem inclinare videretur, unanimi consensu arcis deditioem decrevit, Tillio hæc conditiones præscribente. I. Arcem Præfectus

fectus cum tormentis & rebus bellicis, Sæc. XVII.
 residuo commeatu, bonis mobilibus, A. C. 1622.
 diplomatis literis, Sigillis, & cimeliis
 ad Palatinum, conjugemque ejus per-
 tinentibus, exceptis, in quorum abla-
 tionem consensurus esset, Tillio Cæsa-
 ræ Majestatis nomine traderet. II.
 Præfecto & omnibus ejus officariis
 militibusque decedendi cum explicatis
 signis, armis superioribus, & inferio-
 ribus, omnique sua, non tamen ad ar-
 cem vel cives pertinente, suppellectile,
 potestas daretur, commeatu & securi-
 tatis ad omnes Catholicos Ordines li-
 teris additis. III. Præfectus cum of-
 ficiariis, & militibus suis omnibus Fran-
 cofurtum, vel ad quæcunque loca alia,
 quæ conservandi sui gratia petere vo-
 luerit, extra tamen Palatinatus termi-
 nos, addito sufficienti comitatu secu-
 rus deduceretur. IV. Currus evehen-
 dis suppellectilibus, & rebus aliis ne-
 cessariis Præfecto, & Officiariis, mi-
 litibusque ejus permetterentur. V. Ex-
 ternarum nationum captivi, cujuscun-
 que status & conditionis, Belgæ ni-
 mirum, Galli, Angli, & alii, ut &
 milites in universum omnes Romano
 Imperio immediate non subjecti, abs-
 que ulla satisfactione, utrinque libere
 dimitterentur. VI. Morbo correptis,
 & in bello percussis locus aliquis &
 tempus

Sæc. XVII. tempus convalescendi permetteretur, A. C. 1622. recuperataque valetudine cum com-
 meatu dimitterentur. VII. Ob con-
 tracta belli tempore debita nemo deti-
 neretur vel arresto obstringeretur.

Capta hac urbe præter quampluri-
 ma alia etiam reperta sunt Protestan-
 ticæ unionis acta, quæ vulgo Cancel-
 laria Heidelbergensis dicta est: exin
 vero plurima consiliorum arcana, quæ
 Protestantes adversus Cæsarem & Ca-
 tholicos exequi statuerant, in lucem
 prodire. Insuper Heidelbergæ cele-
 berrima habebatur Bibliotheca, ex
 præcipuis Germaniæ Monasteriis, a
 Calvinistis convasata, cujus direptionem
 Tillius urbem ingressus indictis seve-
 rissimis pœnis inhibuerat: Integra igitur
 Monachium ad Baviaræ Ducem
 transvehebatur, cujus partem Dux re-
 tinuerat, potissimos vero libros Romam
 suadente Carafa Papæ Nuntio ad Biblio-
 thecam Vaticanam anno 1623. trans-
 miserat, hanc in rem Leone Alatio
 Græco Vaticanæ Bibliothecæ Præfecto
 Heidelbergam misso. Alii etiam libri
 in varias Bibliothecas fuere distributi.
 Fertur tamen, quod ea Bibliothecæ
 pars, quæ Romam Pontifici fuerat
 missa, valde mutilata advenerit, eo-
 rum errore, qui eam transportantes,
 pretii ignari, libros antiquitate rarif-
 mos,

simos, alienis manibus distrahi per- Sæc. XVII.
miserunt. A. C. 1622.

§. XX.

Manheimium a Tillio captum.

Accepto deditæ Heidelbergæ nuntio *Bellus laurus*
Maximilianus Bavarix Dux Tillio *Austr.*
negotium dedit, ut Manheimium, va- *Meteran. 1.5.*
lidissimum ad Rhenum & Nicrum fla- *Lotich. acta*
vios propugnaculum aggredere- *public. 1.6.*
tur. Die igitur vigesima Septembris cæpta est
urbis expugnatio, a qua tamen post
crebras, nec incruentas obfessorum e-
ruptiones, atque iteratos Tillianorum
impetus tandem Veero Anglo Præfecto
ex urbe in arcem profugo Mense Octo-
bri ad finem vergente cessatum est.
Capta urbe Tilliani ipsis ædium com-
bustarum ruderibus ad arcis ruinam
uli, aggeres erexere, fossasque jamjam
eo usque duxerunt, ut haud ultra dif-
ficilis esset arcis aggressio: Tum vero
animum despondere cæpit Veerus, pen-
sataque pulveris pyrii, annonæ, om-
niumque ferme rerum inopia, & præ-
fidiariorum paucitate, necnon conta-
gionis periculo, misso ad Tillium Cen-
turione & Tubicine de arce dedenda
pacisci cæpit, ac die quarta Novem-
bris convenit in has leges, ut bonis
civium salvis, Veerus cum integro præ-